

Asia: VN/16881/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Edustan

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

psykoterapiakoulutusta tuottava organisaatio

Miten esitys vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin

1) Tukeeko esitys tavoitteita vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi.

Ei, miksi? [Vaikka ensimmäisen portaan maksuttomuuden periaate on hyvä asia on tämä malli monilta osin epämääräinen ja ongelmainen. Siinä on pyritty yhdistämään useita osin keskenään ristiriitaisia tavoitteita. Malli ei myöskään aidosti tue kaksiportaisuutta, vaan luo kaksi eri koulutuskokonaisuutta. Yliopiston ja toisaalta hyvinvointialueiden/HUSin rooli on osin epäselvä. Koulutuskokonaisuuden kannalta myös sisällön tulisi olla yliopiston päätettävissä. Malli on osin puutteellinen vastaamaan potilaiden tarpeisiin, koska malli kapeuttaa liikaa psykoterapiakoulutuksen lähtökohtia. Malli kuvautuu terminologisesti epäselväksi eikä takaa tarpeeksi laajaa pohjaa psykoterapiakoulutuksen ensimmäiselle portaalle.]

2) Tukeeko esitys mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista kehittämällä perustason mielenterveyspalveluja ja porrasteista hoitomallia?

Ei, miksi? [Esityksen pyrkimys on hyvä, mutta malli on liian suppea ja kapeuttaa merkittävästi potilaiden oikeutta saada tarkoituksenmukaista ja näyttöön perustuvaa hoitoa laaja-alaisesti.]

3) Tukeeko esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta?

Ei, miksi? [Erityisesti lasten- ja nuorten psykoterapian takaaminen tulee olla laaja-alaisen psykoterapiakoulutukseen perustuvaa; kyseessä on persoonallisuudeltaan kehittymässä olevat ja siten haavoittuvassa asemassa oleva ihmisryhmä, jolle on erityisen tärkeää taata yksilöllinen lähestymistapa psykoterapiakentällä.]

Esityksen mukaan kaksipuolaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen tason sisältäisi yhtenäiset edellytykset tuottavan teoreettisen koulutuksen (30 op) lisäksi menetelmällisten opintojen kokonaisuuden (15 op), joka voisi sisältää koulutusta lyhytinterventioihin tai eri psykoterapiasuuntauksille ja -muodoille yhteisiin terapeutisiin taitoihin

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus kaksipuolaisen psykoterapiakoulutuksen tavoitetta?

Ei, miksi? [Esitys ei tue kaksipuolaisuutta vaan kahta eri koulutuskokonaisuutta. Esitys pohjautuu liikaa menetelmäkeskeiseen koulutukseen. Jotta ensimmäisen tason koulutus tukisi kaksipuolaisuutta tulisi sen keskittyä toimivan psykoterapeuttisen työskentelyn yleisiin edellytyksiin, ja täten turvata tarpeeksi laaja-alainen lähtökohta psykoterapioiden kokonaisuuteen. Mallissa eriytetään yhden psykoterapiasuuntauksen menetelmä kattamaan psykoterapiakoulutuksen pohjaa, joka tulisi olla laaja-alaisemmin näyttöön perustuvaa koulutusta ja täten tukea kaikkiin psykoterapiasuuntauksiin kouluttautumista mallin seuraavassa portaassa.]

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus palvelujärjestelmän tarpeiden mukaista koulutusta?

Ei, miksi? [Ei toteuta tässä muodossa. Ensimmäinen tason ei tulisi muodostua kapeasta ja standardoitu menetelmä- tai viitekehitys teoria ei pysty vastaamaan monitasoiseen ja yksilöllisiin mienterväiden häiriöiden haasteisiin. on olemassa useita tutkimuksien tukemia muotoja toteuttaa psykoterapiaa. Ei ole mieltä eikä perusteltua olettaa palvelujärjestelmän tarpeet toteutusivat kapealaisilla ja kaavamaisilla psykoterapien toteutustavoilla. Palvelujärjestelmän tarpeet tulevat paremmin huomioituiksi laaja-alaisella psykoterapiakoulutuksella. Mallissa eriytetään yhden psykoterapiasuuntauksen menetelmä kattamaan psykoterapiakoulutuksen pohjaa, joka tulisi olla laaja-alaisemmin näyttöön perustuvaa koulutusta ja täten tukea kaikkiin psykoterapiasuuntauksiin kouluttautumista mallin seuraavassa portaassa. Mallissa eriytetään yhden psykoterapiasuuntauksen menetelmä kattamaan psykoterapiakoulutuksen pohjaa, joka tulisi olla laaja-alaisemmin näyttöön perustuvaa koulutusta ja tukea kaikkiin psykoterapiakoulutuksiin kouluttautumista koulutuksen seuraavassa vaiheessa.]

Palvelujärjestelmien tarvitsemien lyhytinterventioiden vuosittaiseksi koulutustarpeeksi on arvioitu noin 2 000 - 4 000 koulutettavaa vuodessa. Millaisessa yliopistojen ja hyvinvointialueiden työnjaossa ja yhteistyössä lyhytinterventioiden koulutus tulisi toteuttaa, jotta se toteutuisi määrällisesti ja laadullisesti riittävänä? Mahdollistaako esitys tarkoituksenmukaisen työnjaon ja yhteistyön?

-

Rahoituksesta

Toteuttaako esitetty rahoitusmalli esityksen mukaisen koulutuskokonaisuuden toteuttamista?

Ei, miksi? [Rahoitusmalli jää liian epävarmaksi ja haavoittuvaksi, jos se mallin mukaan arvioidaan vuosittain. Parempana lähtökohtana on Yliopistojen vastaaminen kokonaisuudesta kauttaaltaan ja rahoituksen järjestäminen yliopiston kautta..]

Muuta huomioita esitettyyn rahoituksen myöntämiseen ja maksamiseen liittyen?

-

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyys

Huomioita ehdotettuun erikoispätevyyteen ja sen rekisteröimiseen liittyen?

Erikoispätevyys-nimike jää epäselväksi tässä mallissa, mihin se pätevöittää tai oikeuttaa. Ei ainakaan psykoterapeutin ammattinimikkeeseen.

Muuta huomiotavaa esitykseen liittyen?

Huomiot

-

Arvilommi Petri
Helsingin Psykoterapiaseura, HPS